зала 7 36
шкафъ 3 6
полка 6 № 237
Татар.
4-761
688
92/VIII

نجات

جامع و مرتبی :

عبد الرشيد ابراهيموف

فهرست

التهاب تأثراتمدن (ع. صابر زاده شيروانی) تاريخچهٔ الفت (م. نجاتی)
نجات. اسيزد. مدارا لازم (ع. ابراهيم)

قيمتی: بش (٥) كاپك

طبع اولندی عبد الرشيد بن عمر ابراهيموفنڭ الكتريق باصمه خانه سنده
س. پتربورغ‌ده غلازوفسکی اورامی ١٢ نچی خانه ده.
Типографія А. О. ИБРАГИМОВА С.-Петербургъ, Глазовская 12

Из фондов Российской Национальной библиотеки

پتربورغده عبد الرشید ابراهیموف مطبعه‌سنك نشریاتی

بیك بر حدیث

شریف شرحی

بو محترم کتاب مرحوم عارف بك طرفندن جمع اولنوب ترکیچه‌یه ترجمه اولونمش بر اثر ایدی. صوگره روسیه مسلمانلری ایچون دخی بویله بر کتابك فائده‌دن خالی اولمدیغی نظر دقته آلنه‌رق عبد الرشید افندی ابراهیم طرفندن ترجمه اولونمشدر.

اثر مذکور تقریباً ٤٠٠ صحیفه‌لك و غایت نفیس بر کاغدده طبع اولونمشدر. شمدی طبعی تمام اولوب مطبعه‌مزده و مشهور کتابچی‌لرده ٢ روبله فیئات ایله صاتلمقده‌در.

ایکنجی دوما

مجلسلری

„الفت‟ غزته‌سی‌نك مخبر مخصوصی و محررلرندن عثمان نوری افندی قراقلی‌نك ترتیب و جمع ایلدیکی ایکنجی دولت دوماسنده ایراد اولنمش نطقلر اول مرتبه علی الترتیب „الفت‟ صحیفه‌لرنده باصلدقدن صوگره بو کره آیروجه رساله شکلنده طبع اولنمشدر.

ایکنجی دومانك فعالیتنه دائر کوزل بر یادکاردر. هر پارتیه‌یه منسوب مشهور وکیللرك و با خصوص اسلام وکیللرك نطقلری ممکن درجه مفصلجه نقل اولنمشدر.

حجمی ٢٢٥ صحیفه مقدارنده اولوب قیمتی: ٢٥ قپك در.

Из фондов Российской национальной библиотеки

حكومت طرفندن تعطيل اولنديغى زمان ‹‹الفت›› غزيته‌سينڭ هيئت محررين، اداره و مطبعه مأمور و خدمه‌لرينڭ حاضر بولنان بر قسمى.
(هيئت محررندن بر قسمى ياز مناسبتيله سفر و سياحتده بولندقلرندن اشتراك ايده‌مه‌مشلردر).

Татар.
4-761

نجات

جامع و مرتبی :

عبد الرشيد ابراهيموف

فهرست

التهاب تأثراتمدن (ع. صابر زاده شيروانى) تاريخچه الفت (م. نجاتى)
نجات. اسيزد. مدارا لازم (ع. ابراهيم)

طبع اولندى عبد الرشيد بن عمر ابراهيمفنك الكتريق باصمه خانه سنده
س. پتربورغده غلازوفسكى اورامده ١٢ نچى خانه ده.

Типографія А. О. ИБРАГИМОВА С.-Петербургъ, Глазовская 12

Из фондов Российской национальной библиотеки

1761

التهاب تأثراتمدن ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

یکی بر شعلهٔ جهان سوزیه- ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

الامان ای شاه یثرب مدفن و مکی وطن
یا نبی الرحمه ای محبوب رب ذو المنن
شرع پاکگده حرام اولمقده ایکن سوء ظن
امتڭ سالم دگل بو خصلت مذمومه‌دن

تیر سوء ظنه صالحلر نشان اولمقده‌در
گل گوگللر غنچه‌لرتك باغری قان اولمقده‌در

نشئهء صدق و صفادن اهل دل اولمقده مست
ساغر اخلاص اولور سنگ ملامتدن شکست
ایتمه‌دن تحقیق مطلب ایل اولوب ظاهر پرست
جاهل نادان بلند و عاقل هشیار پست

تیر سوء ظنه صالحلر نشان اولمقده‌در
گل گوگللر غنچه‌لرتك باغری قان اولمقده‌در

استقامت برله سرو ایتدیکده میل اعتدال
تیشهٔ خراطدن تخلیص ایچون بولمز مجال
بر فراغت بولمش ایکن قلب اولور جای ملال
گونده بر تازه بلایه اوغرایور اهل کمال

تیر سوء ظنه صالحلر نشان اولمقده‌در
گل گوگللر غنچه‌لرتك باغری قان اولمقده‌در

Из фондов Российской национальной библиотеки

ای بسا مؤمن‌که اتهامیله تکفیر ایله‌نیر
ای بسا عالی گمان بدله تحقیر ایله‌نیر
صدق کذبه، مهر بغض و کینه تعبیر ایله‌نیر
مختصر صدق و صداقت اهلی تکدیر ایله‌نیر

تیر سوء ظنه صالحلر نشان اولمقده‌در
گل گوگلّلر غنچه‌لرتك باغری قان اولمقده‌در

دست قلب اشکن جسورو پایی همت کم قرار
کار باطل حکم فرما، چشم حق بین پر خمار
بخت تیره، پارساده چرخ کج، ایل حیله کار
عصر نامرد، اهل بی علم، امر مشکل علم خوار

تیر سوء ظنه صالحلر نشان اولمقده‌در
گل گوگلّلر غنچه‌لرتك باغری قان اولمقده‌در

یا نبی المسلمین ای عالمینك رحمتی!
پك فنادر حالمز درك ایله امر امتی
کیتدی عزت، باتدی شوکت، آلدی ذلت ملتی
الامان! ثم الامان! (یا من الیك حاجتی!)

تیر سوء ظنه صالحلر نشان اولمقده‌در
گل گوگلّلر غنچه‌لرتك باغری قان اولمقده‌در

ع. صابر طاهر زادهٔ شروانی.

Из фондов Российской национальной библиотеки

تاریخچهء «الفت»

(من شوال ۲٦ سنه ۱۳۲۳ - الی ۸ جمادی الاول سنه ۱۳۲۵)

بوندن ایکی سنه قدر مقدم ۱۷ نجی اوکتابر مانیفستی بتون روسیه‌یی بر برینه چاتشدیردیغی بر زمانده بزم روسیه مسلمانلری آراسنده دخی بر نوع انتباه اثری کورولمش ایدی. او جمله‌دن قزانده طلبه آراسنده بعض حرکات اولدیغی کبی محررلرمز و ارباب عقل و ذکامز آراسنده دخی بر نوع اثر حرکت کورولدی. لکن بو حرکت‌لر غایت سطحی اولمقله برابر روسلره بر قدر تقلید و سائره‌دن عبارت ایدی.

بویله بو تقلیدی بکنمین‌لر دخی اولدی و آرالرنده ۱۹۰۵ سنه‌سنده نیژنی یارمارقه‌سنده یاراخود اوزرنده اجتماع ایده‌رك بر فرقه میدانه کتورمیه چالیشان اتفاق المسلمین طرفدارلرینڭ دخی سسی چیقدی.

بونلر هر نه قدر تماماً روسلرده موجود فرقه‌لری تقلید ایتمك طرفنده دگل‌لر ایدیسه‌ده ایسکی اصول ایله قالمه طرفنده دخی پك اولامیورلردی؛ الحاصل ملتڭ وسطی بر حرکت ایله ایلرولمه‌سنی سائرلرینه ترجیح ایدنلرده بولونیور ایدی.

اشته بو سببه مبنی ملتڭ کوزی آچلمقله حریتڭ تأثیراتندن اولارق مصادمهٔ افکار باشلاندی.

وشو مصادمهٔ افکارڭ اڭ قوتلی زمانلرندن اولان ۱۹۰۵ سنه‌سی نویابر و دیکابر آیلرنده یاواش یاواش اسلاملر دخی غزیته‌لر چقارمه‌یه باشلادیلر از جمله پترسبورغده «الفت» شو اثنالرده میدانه کلدی.

الفتك ابتدا میدان انتشاره قونولدیغی زمان محرری رشید افندینڭ جیبنده بر غزته نشر ایلمك دگل بلکه بر هفته عائله بسلمکه بیله کافی پاره بولونمدیغی حالده بعنایته الله ایشه شروع ایده‌رك ملتڭ همت وغیرتنه التجا وجناب رحمان رحیمڭ

Из фондов Российской национальной библиотеки

مرحمتنه اتكا ايله ايشى ايلەرولەتمكه باشـلادى.

ابتداى نشرنده هله حكومت طرفندن رسمى مساعده بيله آلنمامش اولديغى حالده يالـگز بعض مواعد و سـائرەيه ايناندەرق حكومتدن قاچەرق پوستەدن صاقلانەرق بر نوع دسيسه و حيلەلر ايله دوام ايلەديلر.

حتى اويله وقتلر اوليوردیكه قولده هله رسمى مساعده اولمديغندن غزيته نامنه كلن پارەلرى ويرميورلردى. ياخود او قدر زحمتلره الغا ايديورلردیكه بعض وقت پارەلردن و از كچوب يالـگز پاره كوندرن آدملرڭ آدرسلرينى بيلمك و چابوقچه غزته كوندرمك ايستەنيليور ايدى.

ايشته بويله زحمات و مشقتلر ايله عاقبت ١٩٠٦ نچى سنه يانوار اورطەلرنده مساعدهٔ رسميه آلنوب رسماً اداره خانه اسمينه ايش كورولمەيه باشـلادى.

شـمدى ايشڭ بر طرفنى دوزلتدى ايسەده ديگر طرفى يعنى مطبعه طرفى بر بلا اولدى. مطبعەده بو كون بر وار ايشلنيور صباح بر يوق ايشلنەميوز.

عاقبت ايشڭ بويلەسندن‌ده صوڭ نفسه كلەرك كندى اسمندن بر مطبعه آچمايه عبدالرشيد افندى قرار ويروب اويله بويله كچوكجه بر شـى آچه بيلدى شـمدى مطبعەده اولدى غزتەنڭ‌ده رسميتى وار، راحت راحت ايشلەيەجكز ديه فكر ايدوب ممنون اولمقده ايكن بردن بره سنتابر ٢٠ ده چقان قرقنجى نومرەلى «الفتده» تركستان ولايتنه (غوبرناطور) حاكم تعيين اولنەجق اولان غنرال غرودەقوف حقنده يازيلان بر مقالەدن اوترى غزتەمزڭ محررى تحت محاكمەيه آلنەرق بتون مطبعه و ادارەيي حزن و المه ياتردى. لكن هر نه قدر بو مسئله جملەمزڭ استقبالى ايچون برر ضربه ايديسەده هيچ بريسى كندى حالنى دوشونوب يانمقده دگل بلكه بر غزيتەنڭ ويا بر محررڭ اورطەدن غائب اولاجغنى فكر ايدوب تحسر ايتمكده ايدى.

ايشته بو اثناده ياواش ياواش دومانڭ وقتى تقريب ايتمەيه باشـلادى و محررمز

Из фондов Российской Национальной библиотеки

رشید افندی دخی تابول ولایتندن وکیل انتخاب اولونمق امیدیله وطنداشلرینڭ رجاسی اوزرینه تارایه قدر زحمت و مشقت ایله اختیار سفر ایدوب اوراده قاچ کون‌لر ایکی آتش آراسنده مبارزه ایله عاقبت اویزدن سچیلدی و ولایته سفر ایتدی. ولایته کلوب‌ده قاچ کونلر بوراده دخی مقابل فرقه‌لر ایله مناقشه و سائره بعدنده مبعوثلرڭ اکثری دومایه دخی سچمه‌یه قرار ویردیلر.

صباح دومایه سچکی اولاجغی کونی تابول ولایتی‌نڭ غوبرناطورینه کلن استالیپینڭ بر فرمانیله سچکی حقندن محروم ایدلدی.

نهایت اوندن دخی امیدی قطع ایده‌رك پترسبورغه کلدکدن بر قاچ کون صوڭره بو سنه فیورال ابتدالرنده یوقاروده ذکر ایلدیکمز مسئله اوزرنده (آقروژنوی سود) ده محاکمه‌سی اولدیسه‌ده (آقروژنوی) کندیسی بر قرار ویرمیوب ایشی (صودیبنی پالاته)یه احواله ایتدی.

ایش بورایه قدر کلدکدن صوڭره برده الفتڭ قزاق مشتری‌لرینه مخصوص «سیرکه» نامنده قزاق یعنی قیرگیز لساننده دخی ایکی هفته‌ده بر چیقان بر مجموعه نشر ایله‌مه‌یه قرار ویرلمشدی.

مای ابتدالرنده مذکور مجموعه‌نڭ مقدمه‌سی چقدی. و آرقه‌سندن ۷ نجی ایيون‌ده برنجی نمره‌سی ۸٤ نجی نمره «الفت» ایله برابر چیقدی. چیقدیغی کون‌دن چابوقجه احضار ایدیلوب پوسته‌یه کوندرلدی و آرادن بر کون کیچدکدن صوڭره محله‌مزڭ پریستاوی ایله سائر پولیسه مأمورلری کلوب مذکور «سیرکه» و «الفت»ڭ هر ایکی‌سنڭ حکومت طرفندن ضبط اولنمه‌سینه دائره ویرلمش فرمانی اوقویوب اداره‌ده بولنان قدرینی جمع ایده‌رك جمله‌سینی بر یرده مهرلیوب کیتدیلر.

حکومتڭ بویله بر فوری حرکتی جمله‌مزی شاشیرتدی ایسه‌ده ایکنجی کونه قدر صبر ایله‌مه‌يي خیرلی بیلدك.

ایکنجی کونی مطبوعات نظارتینڭ پتربورغ شعبه‌سنه مراجعت ایدوب نه سببه

Из фондов Российской национальной библиотеки

پترسبورغده مشهور دعوی وکیلی
علی اصغر میرزا سرطلانوف جنابلری.

Из фондов ... национальной библиотеки

Из фондов Российской национальной библиотеки

ضبط اولدیغنی سؤال ایله‌دیکمزده «سیرکه» نڭ ایچروسنده بعض مقاله‌لرده قیرگز خلقنی روسلر علیهنه تشویق ایله یورسیکز دیدیلر.

بزده شمدی‌لك بر شی دیمه‌دن عودت ایدوب طبع اولونمقده اولان ۸۵ نجی نمره «الفتی» ایکنجی کون پوسته‌یه ویرمك ایچون حاضرلامقده ایکن مذکور بریستاولرینه اداره‌یه کلوب غرادونچالنیك (شهر امینی) نڭ «الفتی» موقتاً نشردن منع ایله‌دیکنی خبر ویروب محرریمزڭ دخی ۸۴ نجی نمره‌نڭ علاوه‌سنده‌کی مقاله ایچون یکی‌دن تحت محاکمه‌یه آلندیغنی و ۱۲۹ نجی ماده‌نڭ ٦ نجی قیدی ایله اتهام ایدلدیکنی خبر ویردیلر. شمدی بر طرفدن «الفتڭ» قاپانمه‌سی دیکر طرفدن‌ده ایونڭ ۱۲ نده (سودیبنی پالاتا) ده باقیله‌جق ٤٠ نجی نمره مسئله‌سی مطبعه اهلینڭ حالنی بر درجه‌یه قدر مغشوش ایلدی. بویله بر دقیقه‌ده هیچ کس‌ده امید اثری قالمزمش، هیئت محررین‌دن هر بری ۱۴ نجی ایون‌ده پتربورغدن نه طرفه کیده‌جکنی دوشونیور ایدی، چونکه ایکی مسئله بردن اولدیغی ایچون محکمه‌نڭ ناصل حرکت ایده‌جکنی هر کس بر درجه‌یه قدر موازنه ایدییور ایدی.

نهایت ۱۲ نجی ایون کونی ساعت ۱۲ ده کوندوز محاکمه باشلادی.

محاکمه‌نڭ ابتداسنده حکومت طرفندن ترجمه اولونمش ٤٠ نجی نمره‌ده‌کی مقاله اوقولدی. مقاله باشدن آشاغه تبدلاته اوغرامش یا غرض ایله یاخودده نا اهل بر آدم طرفندن ترجمه اولندیغی معلوم اولدی. صوڭره سوز مشهور دعوی وکیلی علی اصغر بن شاه حیدر سرطلانوفه کلدی. موما الیه غایت مدبرانه و عاقلانه سویله‌دیکی نطقنده بربر ترجمه‌یی ایضاح ایدوب یوقاروده دیدکمز کبی بو ترجمه‌نڭ یا نا اهل بر آدم طرفندن یا غرض ایله ترجمه اولندیغنی بیان ایتدکدن صوڭره محکمه‌نڭ فکری دیکله‌نلدی. محکمه‌نڭ فکرینه کوره هر نه قدر ترجمه بر خطا ایسه‌ده ینه عبد الرشید افندی ابراهیموف قباحتلی ایمش.

سرطلانوف یکی‌دن آیاغه قالقه‌رق اوزون بر نطق ایله محکمه‌یی بتون دهشتلره

Из фондов Российской Национальной библиотеки

القا ایده‌رك پارلاق صورتده خاتمه ویردی صوڭره رشید افندی‌نڭ کندیسنه سوز ویرلدی. مومی الیه قیصه‌جه بر نطق ایله کندیسنی افترادن تمییز ایتدی. نهایت حاکم‌لردن دخی جواب‌لر ویریلوب سرطلانوفه بر قاچ سوز سویله‌مه‌یه ینه میدان ویرلدی. مومی الیه بو دفعه سویله‌دیککی نطقنده حتی بر درجه‌یه قدر (پروقورور) جنابلرینی‌ده رد و تقبیح ایده‌رك مومی الیهڭ مکاتب عالیه اکمال ایتمك دکل بر ابتدائی مکتب بیله اکمال ایتدیکنه اینانه‌میه‌جغنی و هیچ اولمزسه (پروقورور) درجه‌سینه قدر واصل اولدیغی حالده اون یدنجی اوقتیابر مانیفستنی‌ده بر ملاحظه ایله اوقومه‌مش اوله‌جغنی بیان ایده‌رك پروقوروری صوصمه‌یه مجبور ایتدی.

بویله‌جه حکمه نهایت ویریلوب محکمه خصوصی مذاکره ایچون کنار اوطه‌لردن برینه کیتدیلر بو اثناده بتون محکمه صالوننده محررمز رشید افندی احباسی و سائره‌سی محکمه‌نڭ قرارینی دورت کوز سکز قولاق ایله بکله‌مکده و انشا الله محکمه‌نڭ خیرلی حکم ویره‌جکنی مومی الیهه شمدی‌دن تبشیر ایدوب دورمقده ایدیلر. بو اثناده هیئت حاکمین مذاکره‌لرینی اکمال ایدوب قرارلرینی اوقومه‌یه محکمه صالوننه چیقدیلر. هر کس‌ده بر حرکت هر کسده بر امید آتشی پالامقده ثانیه‌لر کون قدر اوزون کورونمکده دقیقه‌لر آی کبی کلمکده ایدی نهایت صدر محکمه آیاق اوزرنده قراری اوقومه‌یه باشلادی.

هر کسڭ قولاغی اوراده اولدیغی کبی کوزلری ایله‌ده اورایه منعطف ایدیلر. صدر محکمه‌نڭ آغزیندن چیقان سوزلر برر برر دیکلنمکده و هر بریسی آغزلرده تکرار اولونمقده ایدی. نهایت قرارڭ مهم نقطه‌سینه کلوب یتیشدك. ایشته او اثناده صدر محکمه‌نڭ آغزیندن «تبرئه اولونمشدر» سوزی چیقدیغی کبی هر کسده بر اثر شادمانی بر اثر بشاشت ظاهر اولدی. حتی قرارڭ آخرینی دیکلامه‌دن اهالی داغلمایه باشلادی

محرریمز رشید افندینڭ خانه‌سینه کلدیکمز زمان کوچك چوجقلر و بیوك‌لر هر بریسی بزی بر استفسار نظری ایله قبول ایتدی‌لر هر بریسینڭ کوزیندن «نه

Из фондов Российской Национальной библиотеки

اولدی ؟ » کلمه‌سی نمایان ایدی ، هربری بر جواب آلمق ایستیور ایدی . الحاصل کچوك چوجقلره قدر بر عائله‌نڭ یا انهزامی یا دوامنه دائر بر جواب بیکله‌ییورلر ایدی . رفقادن عثمان افندی « رشید افندی قورتولدی » دیدکی کبی هپسی بردن کولمه‌یه هپسی بردن سوینمه‌یه باشلادیلر . بونلرده‌کی سوینچ و بشاشت خصوصاً کچوك صبی لرده‌کی ممنونیت هر بر قلبی طاش اولانی آغلاته‌جق بر درجه‌ده ایدی . ایشته بویله‌جه رشید افندی کندیسی قورتولدی ایسه‌ده « الفت » بر قاچ آی خواب دائمی‌یه کیتدی .

شیمدی یکی‌دن نشری ایچون حکومتدن مساعده ایسته‌نلدی و بعض محافلده تکرار نشرینه مساعده ایدیله‌جکی وعد اولونیور . و بر طرفدن دیکر بر غزته ایچونده مساعده ایسته‌نلدی . اکر الفتڭ تکرار انتشارینه حکومت مساعده ویرمسه‌ده غیری بر نامده ینه بر غزیته نشر ایده‌جکمز و دائما فکریمزڭ بر اولاجغی بو رساله‌جك واسطه‌سیله اعلان اولنور .

ذاتا ملتڭ همتی و غیرتی بو کونه قدر بر الفتی دکل قاچ الفتی یاشاتدیسه بوندن صوڭره‌ده یاشاده‌جغنه امین اولدیغمزدن الفتڭ یاخود دیکر بر غزته‌نڭ نشرینه مساعده استحصالی ایچون هر بر وسیله‌لر قبول اولندیغنی و اولنه‌جغنی شیمدی‌دن خبر ویرمه‌یی کندیمزه وظیفه بیلدك . (همة الرجال تقلع الجبال)

سابق « الفت » محررلرندن . منیر « نجاتی »

Из фондов Российской национальной библиотеки

(نجات)

چوق شکر ایدرزکه مسلمانلرنڭ عقیده‌لری صاف و نیتلری همیشه خالصدر. اسلامیتنڭ اخلاق جهتی هر نرسه‌نی متحملدر. بزده شریعت غراء محمدیه اخلاقه هر شیدن زیاده دقت ایتمشدر، تربیهٔ اخلاق حقنده مستعمل بولغان بعض سوزلر وار، شول سوزلرنی یخشی ملاحظه قیلساق همسی مادی و معنوی تربیه‌لری شاملدر: قناعت، صبر، مدارا، امنیت، مسامحه، تحدیث، تعاون کبی سوزلرنڭ همه‌سی انسانی تربیه ایچوندر. آشامق ایچمکده هر نه‌که بولورسه‌ڭز، قدرتڭز نی قدر بولسه شونکا قناعت قیلوڭز، نی تابسه‌ڭز شونی آشاڭز، آرتغنی طمع قیلوب کشی مالیه کوز صالماڭز. مادة سزنڭ قوه‌ڭز نی قدر ایسه شول قدر ایسه قناعت قیلوڭز. صبر قیلوڭز حتی بعض وقت: آچلق، قحطلق، آغرلق، ظلم، اسیرلك کبی ذلتلر حدودی تجاوز ایدرسه‌ده، سز صبر و تحمل ایله وقت و زمانه قاراب عمل قیلوڭز، عجله ایتماڭز تدریجی باروڭز تدبیر و تأنی برلان یول آلوڭز، مالالرغه ایاروب شاشماڭز، صبرسزلق قیلماڭز، قولڭزغه فرصت توشکانده قدرنی بیلوڭز. قناعتسزلك قیلوب قولڭزغه رسما حکومت طرفندن برلکان رخصتلرنی شخصی فاسد بولغان غرضلرڭزغه قربان قیلسه‌ڭز، صوڭره کوب پشیمان بولورسز فائده ویرمز. شولارنی یخشی‌غنه اولچه‌ڭز، هم بصیرت کوزلرڭزنی آچوب قاراڭز حالڭزدن کیله تورغان ایشلر بارمه؟ قولڭزدن هیچ نرسه کیلماسه، مالالر سوزینه ایاروب آحمق بولماڭز.

۱۹۰۶ نچی سنه‌سی نیثرنی یارمنکاسنده سزکه رسما رخصت بیرلدی، شونی لایقی ایله اورننده استعمال قیلسه‌ڭز شول دورت پروغرامنی یرینه کتوروب اتفاق مسلمین قراری بودر دیه تصدیق ایتدیرمش اولسه‌ڭز ایدی، بوکون قولڭزده نی قدر پراوه‌ڭز بولور ایدی. قولڭزغه کرکن نعمتکه قناعت قیلماینچه مالالر موینه آتلانب یوروب مالالر هوسینه بتون ملتنڭ فائده‌سنی قربان قیلدڭز. حاضرده پیشمان بولوب جمیعی قارا یوزلكلرنی قبول قیلوب نیچوك بولسه‌ده رسمی بر رخصت کیراك

Из фондов Российской национальной библиотеки

دیب اجتهاد قیله‌سز لکن هیچ یولنی تاباالمای‌سز. حالبوکه: کیچن سنه بر یهودی خاتوننه تیلغرام‌لر برلان سجده قیلماسه‌گز، سزنڭ اتفاق‌گز رسما تصدیق اولنمش ایدی: «سییزد» زمانده صباحدن اخشامغه قدر کمال اختیار و حریت ایله سویلاشدگز، هیچ کیم سزکه مانع بولمادی، ایندی سزکه شوندای جمعیت‌لر تیزدن بولماز. زیرا سزنڭ اوز آراڭزده امنیت یوق، سز اوز آرا مادام که برگز آخرکه امنیت قیلمای‌سز، خدای تعالی سزنی دوشمان قامچیسی‌برلان تربیه ایدر، سز قناعت‌سزلك صبرسزلق سببلی، دوشمان قامچی‌سنه مستحق بولورسز.

صوگره سز نه وقت اوز آراڭزده اتفاق بولسه‌گز صبر و تأنی برلان معامله قیلسه‌ڭز، بریگز آخرکه امنیت قیلساڭز، شول وقت سز آدم اولورسز، شول زمانده سز نجات یولینه کیرمش اولورسز. یوقسه آبروسیتیل‌لرنڭ تربیه‌سی برلان گنه یوروسه‌گز، دین و دیانت‌نی بر طرفقه قویسه‌گز، دنیاده مسلمان‌لر، مسلمانلق یولی برلان گنه بارسه‌گز نجات بولورسز، مسلمان‌لرغه بشقه یولده نجات قاپوسی یوقدر.

دین برلان معامله‌سی بولمغان آدم‌لردن سزکه خیر کیلماز. دیانت یولی دیب کاغذ اوستنده یازغان سوزلر فائده قیلماز. مسلمانلره هر اموردە تدبیر لازم، وقت و زمانه کوره مدارا لازم. هر ملت هر قوم اوز منفعتنی اوزی ملاحظه قیلوب، هر نه که زمانغه مناسب لازم ایسه، شونڭ تدبیرنی اوزی قارارغه تیوش، کادیت‌لر، سوسیال دیموکرات‌لر، ترووداویك‌لر هر کیملر اولورسه اولسون هیچ بر وقت مسلمان منفعتنی ملاحظه قلمازلر، هیچ بر وقت مسلمانلر فائده‌سینه سوز سویلامزلر. حتی روسیه‌ده تمام حریت بولوب شول میلوکوف‌لر کادیت‌لر و یاکه بشقه‌لری مینستر بولسه‌لرده، بز مسلمانلرنی حضورلرینه هم قبول قیلمازلر. آلارنڭ ملایم سوزلرینه اعتماد قیلوب آلدانب یوری تورغان مالای‌لرغه قاراب یوروساگز، دنیا و آخرت خور بولورسز. ایندی بوندن صوگره طریق نجات تدبیر و ملاحظه ایله برلکده‌در.

اوز آرا هر محله‌ده هر آولده هر شهرده خلق اتفاق قلسه‌لر، اوز آرالرنده کامل

Из фондов Российской Национальной библиотеки

امنیت بولسه، بری برینه اعتماد قیلسه‌لر، اوز آرا خیانت قیلماسه‌لر، شریعت غراء محمدیه‌نی اوزلرینه رهبر توتسه‌لر طریق نجات شونده‌در. شو ایکی اوچ سنه ظرفنده نی قدر تبدلات اولدی کیچدی، آزغنه فکر و ملاحظه‌سی بولغان آدملر بو تبدلاتدن دخی کوب درسلر آلسه کیراك. بزنك کوزمز آلتنده بر سنه ایچنده ایکی دوما کیچدی، هر ایکیسنده تاتار مرخصلری بولدی، شول ایکی دوماده بولوب اوتکان حاللرنی بیزانغه آلساق هر ایکیسنی یخشی اولچه‌سك: قاندای آدملر اعضا ایدی، نیندای ایشلر قیلدیلر، بزگه نی بیردیلر، دوماده نی درجه‌ده اعتبارلری بولدی، بولارنك شول درجه‌ده اعتبارسز اولمه‌لرینه سبب نه ایدی؟

بو حاللر کیله‌چك زمان ایچون اوزلری بر بیوك درس ایدی، بز بونلارنك هر ایکیسنی تفصیلاتی ایله بوندن صوگره یازار کورستومز.

حاضرده مؤمن قرنداشلرمزگه بوصیه‌مز شولدرکه: همه محله خلقی، همه آوول جماعتلری عموما اتفاق یوللرنی اوزلرینه التزام قیلوب، همه اوز محتاجلرنی اوزلری فکر قیلوب، اوز آرالرنده مصلحتلر قیلوب، هر وقت اویلاشب سوزلاشب برلشب ایش کورمکه اجتهاد قیلسه‌لر، یقین وقتلرده نتیجهٔ نجاتی بولورلر.

اسییزد حقنده

بو آراده عموما دیه‌جك درجه‌ده مسلمانلر آراسنده بر اسییزد لزومی سویلانمکده هم یازلمقده‌در، هیچ بر وقت، هیچ کیم اسییزد لزومنی انکار ایتماز البته البته اسییزد لازمدر. فقط بزنك خلقمز اسییزدگه کیلگانده بیك غافل کیله‌لر شونك ایچون بو وقتغه قدر بولغان اسییزدلردن اساسلی بر منفعت کورلمدی.

(اسییزد) ندوه‌لرنك اساسی هم قوتی شول ندوه‌لرگه کیله تورغان کشیلرنك قوتلرینه باغلیدر. بو زمانغه قدر ندوه‌لرگه خلق کشی صایلاب بیارالمادی یا که بیك آزغنه یرلاردن صایلاب بیاردیلر، باشقه‌لری همه‌سی، کوبسی اوز اجتهادی برلان

Изфондов Российской Национальной библиотеки

کلدی و بعضلری تصادفا راست کلدیلر شول طریقه تصادفی بر اجتماعلره ندوه اسمنی بیردك.

بولماسه بو زمانغه قدر حقیقی ندوه بولغان یوق. ایندی بز بو مناسب ایله برآز حقیقی ندوهنڭ یوللارنی کورسترکه فکر قیلهمز. حقیقی ندوه ایچون هر ولایتدن یاکه هر اویازدن هیچ اولمزسه بر محله خلقی طرفندن بر آدم صایلانب، شول محله خلقندن، یاکه محلهنڭ معتبر کشیلرندن مرخصلغندن باشقه شول یرده خلقنڭ بعض احتیاجلریده یازلغان بولسون، شول کشیکه خلق اوز مقصدلرنی سویلارکه ندوهکه عرض ایدرکه وکالت بیرکان بولسون.

بزنڭ خلقمز بو زمانغه قدر شوندای حاللرنی سویلهشرکه اویرانمهکان بیلمهکان شونڭ ایچون موندای خصوصلرنی کوب ملاحظه قیلورغه بعض یرلرده آدمده بولنمایدر. شول سببدن بزنڭ ندوهلرمزده همیشه کوب کیمچیلکلر کورلمکدهدر.

ایندی بز بو خصوصده خلقغه بر رهبر اولسون ایچون بر طریقه یول کوسترمك نیتی ایله شو مقالهمزنی یازارغه جسارت قیلهمز. هم اول بزنڭ خلقمزغه لازم بولهدر هر محله جماعتی اوز آرالرنده بیش اون آدمدن باشلاب آیده بر کره بولسه اجتماع ایدوب اکر ممکن بولسه هر هفته مسجدده جمعه نمازندن صوڭره، مسجد و مدرسهلرینڭ اصلاحی خصوصنده سویلاشب دینده بولغان نقصان و کیمچیلکلرنی کوروب، شول خصوصده سویلهشب، نی کرك نیچوك کرك مذاکره قیلوب اوز آرالرنده بر جمعیت قورارغه کرك، بونلر ایچون هیچ نرسه لازم دگل، بو بر محله خلقی آراسنده محبت آرتوغه خدمت کسنه بولور. آغای اینیدن ایکی کشی آراسینه بر تورلی صووقلق کیرسه، شول مجلسده یخشی سوز برلان اصلاح قیلسونلر. اکر شوندای قرندشلق مجلسلری امام لر طرفندن یخشی وعظ نصیحتلر برلان آق صقاللرنڭ یخشی سوزلری برلان بر یلغه دوام قیلسه، هیچ شبههسز خلق آراسنده بیك زور ترقی کوریلور.

صوڭره کورشی آوول لردن ایکی اوچ محله بش آلطی محله اوز آرا ایکی اوچ

Из фондов Российской Национальной библиотеки

آیده بر مرتبه بولسه‌ده یا که یلده بر ایکی کنه مرتبه بولسه‌ده جمعیت‌لر یاصاب شونده هر تورلی مقصودلرنی سویله‌شب هر زمان اوز حال‌لرینی اوزلری کوروب بیلوب تورسه‌لر، دنیا و معیشت‌لرینی یخشی اولچاب سویله‌شب بر اتفاق برلان اوز آرالرنده اصلاح چاره‌لرینی مصلحت قیلسه‌لر هیچ شبهه‌سز هر مجلس‌دن یاشلرکه عبرت اولور، قارتلرغه تجربه حاصل بولور، شونڭ برلان بر تورلی خلق آراسنده اتفاق‌لر هم آناردن کوب مصلت اوز آراده محبت‌نی آرتدیرور. خصوصا شول مجلس‌لرده اخوت قرندشلقدن دخی علمالرمز سوز سویله‌سه‌لر هیچ شبهه‌سز آز زمانده کوب منفعت حاصل اولور.

بعده هر غوبرنه خلقی هیچ اولمزسه هر یلنی بر کره اجتماع ایدوب اوز غوبرنه‌لرینه مخصوص یا که یقین کورشی غوبرنه‌لر اوز آرالرنده اجتماعلر قیلسه‌لر، بو اجتماع‌لرده عمومی روسیه مسلمانلری احوال‌لرندن سوزلر سویله‌شب مصلحت‌لر قیلسه‌لر، هم دینی و دنیاوی حال‌لرینی اولچاسه‌لر، موازنه قیلسه‌لر، باشقه دینده بولغان خلق‌لر برلن اوز آرالرنده بولغان مناسبت‌لرنی هم قاراسه‌لر شول اوز آرا بولغان مجلس‌لرده عمومی مسلمانلر اتفاقنه باروغه لایق و مستحق بولغان کشی‌لرنی تعیین قیلوب قویسه‌لر صوڭره اوزلرینڭ شول تعیین قیلغان آدم‌لرنی مسلمانلر اتفاقی‌نڭ مرکز اداردسینه معلوم قیلوب هم شول کشی‌نڭ یول مصرفنه لازم بوله تورغان مصرفنی‌ده بیلکلاب تورسه‌لر، هیچ شبهه‌سز بو صورتده ندوه‌مزده غایت منتظم اولوب نتیجه‌لریده شك‌سز برنجی درجه‌ده مطلوبقه موافق بولور ایدی.

بزنڭ بو یرکه قدر کورساتکان معامله‌لرمز البته بر تورلی سطحی معامله‌دور هر کیم گه بونڭ ایله عمل قیلورغه باشلاسه، هیچ شبهه‌سز، اطرافده بولغان خلق‌لر آراسنده بیك زور انتباه و یاقیتلق کوریله باشلار. اما بوڭا شونی هم علاوه قیلورغه کیراك: بزده بو زمانغه قدر بر اتفاقده بر مشهور کشی سوز سویلاسه شونی هیچ اولچوسز قبول قیله‌لر، یا که بر کشی صایلارغه باشلاسه‌لر، فائده ضررنی اویلامایچه

همان شول کشی‌نڭ شهرتده قاراب صایلای‌لر. لایقمی . دکیلمی ، قبول ایدرمی ، یوقمی ؟ هیچ ملاحظه قیلمای‌لر. بونی دخی کیچن سنه نیژنی نوغورت ندوه‌سی کوستردی . کیچن سنه نیژنی‌ده عمومی مسلمانلر اتفاقی دیه ندوه اولدی. البته عمومی روسیه مملکتی‌ده بولغان مسلمانلرڭ همه‌سینڭ منفعتنی بش کونده مذاکره و مصلحت ممکن دکل ایدی. شونڭ ایچون قالغان بعض ضرور محتاجلق‌لرنی مذاکره ایچون خصوصی اونبش کشی صایلارغه قرار بیرلدی. شول اون بش کشی‌نی صایلاغانده هر آدم اوز آغاسینی اوز قرندشینی اوزینڭ معقول کورکان کشی‌لرنی بیک اخلاص برلان صایلادیلار قزاندن آلطی کشی صایلاندی. اورنبورغدن صامارادن صاراطاودن کاسیمدن پیرمی‌دن تاشکنددن یدی صودن برده یوق اوفادن ایکی کشی صایلاندی. طبولدن ، سیمی‌دن ، استرخاندن فلاندن بر کشی‌ده یوق و امثالی معناسزلق‌لر هب ملاحظه‌سز اولچاوسزلکدر. آلطی میلیون ترکستان خلقندن بر کشی یوق ، آلطی میلیون قزاقدن برکنه کشی ، یاریم میلیون قزان تاتاردن آلطی کشی ، بولار همه‌سی اتفاق‌نڭ اساسنی قورغان زمانده اعتبارسزلقدن کیلدی. شونڭ اوچون اتفاق مسلمین جمعیتی بو زمانغه قدر هیچ نرسه قیلورغه حالی کیلمی ، شول اون بش کشی همه‌سی بر بولوب برگه اجتماع ایدوب ، بتون یل اچنده بر کره مذاکره قیلورغه حال‌لری کیلمادی ، پتربورغه تعیین اولنه‌جق اوچ آدمنی اوزآرالرندن صایلاب قویا آلمادیلر. بو کونگه قدر همیشه تورلی بهانه‌لر برلان کامیسیه‌لر دیب فلان دیب خلقنڭ باشنی ایلاندردیلار. اشته بولارنڭ همه‌سنی یخشی ملاحظه قیلساق ، هیچ شبهه‌سز شول محله‌لرده غوبرنالرده بولغان خلق‌لرمزده بو کبی اتفاقلرغه استعداد یوقلغندن بشقه بر شی دکلدر. بو کون مسلمان فراکسیه‌سی مسلمان‌لر اتفاقی‌نڭ بر جزئی بولغان حالده ، اتفاقغه اطاعت قیلمایدر. ایندی بوندن صوکره بزنڭ خلقمز غفلت قیلمابنچه همه مسلمانلرنڭ اتفاقنی بیرکتمک ایچون هر یرده هر محله‌ده بو خصوص‌لری مذاکره قیلوب ، اوز مرخص‌لرنی بو کوندن اعتبارا حاضر قیلوب ، هر جهتدن لازم

بولغان نكازلرنی یازوب مرخص‌لر قولینه تابشرورغه کیراك بونڭ ایچون اجتهاد ایتمك صوڭره قطعیا لازمدر. نیژنی نووغوروتده مطلقا ندوه اولور، اگر حکومت مساعده ایتمزسه، غیر رسمی‌ده اولسه اولور. فقط اولور اما رسمی اولمق احتمالی اقربدر. شول حالده ندوه‌گه کیلاچك آدملر تمام حاضرلق برلن کیلوب حتی ندوه‌ده ادارهٔ مرکزیه‌گه صایلای تورغان کشی‌لرنی حاضردن ملاحظه قیلورغه کیراك: ادارهٔ مرکزیه اعضالری ایچون اون بش آدم نهایت ۲۲ کشی کافی‌در. فقط بونلرنی شول طریقه آیرورغه کیراك: ۲۲ کشی‌دن بش آدم داخلی روسیه‌دن، بش آدم قفقازیه و طاغستاندن. بش آدم ترکستاندن، بش آدم قازاقدن بر آدم ترکمن، بر آدم قریم خلقندن. شول طریقه ۲۲ آدم اولسه غایت‌ده گوزل اولور هم هیچ شك‌سز اتفاق قاعده‌سینه مناسب اولور. اگر بو قاعده‌گه رعایه اولنمزسه هیچ بر وقت روسیه‌ده اتفاق اساسنی قورمق ممکن بولماز.

شیمدی غاصودارستواننای دوما یوق. بوندن صوڭره مسلمانلر، نی گنه بولسه‌ده اتفاقدن فایده کورماسه‌لر بشقه‌دن فائده بولماز. بوندن صوڭره مسلمانلرنڭ دوماده بولنق احتماللری هم شبهه‌لی. چونکه صایلاو قاعده‌لری تمام بشقه اولدی. بولارنڭ چاره‌سینه تدبیر اولورسه، یالگز اتفاق ایله اولور. بشقه تدبیر یوقدر.

مدارا لازمدر.

انسان وارلغه تحمل ایده‌مزمش یوقلغه هر زمان تحمل ایدر. مشهور بر سوزدر.

بوندن اون، یگرمی سنه مقدم استبدادنڭ اڭ دهشتلی زمانه‌لرینی کیچردك، اصلاغم وکدرمز اولمدی، اولسه دخی بزم خبرمز اولمدی، صبر صوڭی صاری آلتون دیوبن، برنچی دوما آچلدی، بزم مسلماندن ۲٤ دیپوتات اولدیغی حالده، بز راضی اولمادق، دوماده دیپوتاتمز آز دیدك، (غاصودارستوننای صاویت) شورای دولت‌ده بزه بر ویرمدیلر دیدك. ایکی آی ایکی کون دوام ایتکان دوماده مسلمان

منفعتندن ایکی کلمه سوز سویلارکه حالمز کلمدی، مسلماندن ٣٨ دیپوتات ویردک دوما تمام یوز ایکی کون دوام ایلدی، بزنڭ مسلمانلرمز همان باشلارینی برآراغه قوشالمادیلر. هر نه قدر مسلمانلر اتفاقی مرکز اداره‌سی معاونتیله ایکی عدد زاکونه پرایکته ویره بیلدیلر ایسه‌ده بشقه بر شی کورلمدی اما، لکن دوماده مسلمانلر اتفاقی فراکسیه‌سی نامنز واردی، صدامزه همه پارتیه‌لر قولاق ویرورلردی، شیمدی دورت آی صوڭره، اوگمزده اوچونچی دومانی دخی کوستردیلار، فقط بزنڭ مسلمان ایچون بو اوچونچی دوماده میدان ویرمدیلر، ترکستانی تمام چیقاردیلر، آلطی میلیون اهالی بر دیپوتاتسز قالدی. آلطی میلیون قازاق هم بر دیپوتاتسز قالدی. شیمدی داخلی روسیه‌دن هم نهایت بش آدم کیره بیلور، قفقازدن اوچ مسلمان کیرسه مجموعی سکز دیپوتات اولور. شیمدی بز سکز آدم نه ایلیه بیلورز؟ البته ٣٨ آدم ولدقلری زمان هیچ بر شی ممکن اولمادی، ایندی سکز آدمنڭ ذره اهمیتی اولمایه‌جغی شبهه‌سزدر.

شو حالده بز اوچونچی دوما ایچون نه کبی حرکت کوستره‌لم؟ ایندی بو مسئله بزم مسلمانلر ایچون غایت مهم مسئله‌در، مسلمانلرنڭ بعضلری اوچونچی دوماغه کلیا بایکوت یاصامق مناسب دیرلرمش، هیچ بر غوبیرناده ویبرلارغه بارمایق دیه‌رك، (دیمونستراتیوناى) عکس حرکت کوسترمك مناسبتنی سویلارلرمش، و بعضلریده هیچ مأیوس اولمایوب همیشه مدارا قیلوب، ممکن قدر قوت صرف ایدوب صایلاولرغه کیرمك و نی قدر آز بولساقده، اوچونچی دوماده دخی مسلمان نامنه بر حرکت ایتمك فکرینی ترجیح ایدرلرمش.

شیمدی بوراده هر کس موازنه ایتمه‌لی اولاجه‌ملی، بایکوت ایدرساك منفعت نه ولور؟ بونی یخشی فکر ایتمه‌لی، یکرمی میلیون اهالی نارضالق کوستره بیلورسه بوده بر معرفتدر، بتون جهان بونکا قولاق ویرمك احتمالی واردر.

اما مدارا قیلوب، راضی بولوب دوماده اوچ بش آدم اولسه‌ده دیپوتاتلرمز

Из фондов Российской национальной библиотеки

اولورسه، البته هیچ شبهه‌سز بعض احوالاته مطلع اولورلر، بزم حقمزده نه کبی فکرلر و ملاحظه‌لر اولدیغنی بزه خبر ویرورلر. بو صورتده بزم ایچون دخی لازم اولورکه، بز بو آدملره خارجدن یاردم و معاونت ایتمك ایچون سعی و غیرت ایتمه‌لی یز اشته بو کبی چاره‌لری فکر و ملاحظه مصلحت و مشاوره ایچون دخی (ندوه) اسیزد لازمدر. اشته بزه بو خصوص‌لری شو صورتله کوب یخشی ملاحظه ایتمك درکاردر. هر شی‌نڭ زمانی وار. عثمانلی ترکلری دیرلر: زمان سنکا اویمزسه، سن زمانه‌یه اویمالی‌سن.

Инв. № 18132.

P. 9314
908

(مختصر تاريخ عمومى)

اوكتابر ابندالرنده مطبعه‌مزده «مختصر تاريخ عمومى» حاضر اوله‌جقدر . مكتبلر پروغرامنه ادخال ايله‌ملك نيتنده اولان معلمين كرامڭ شمدی‌دن مطبعه‌مزه نام‌لرينى اعلام ايله‌مه‌لرى رجا اولنور .

«الفت» و «تلميذ» غزته‌لرينڭ محررى رشيد افندى ابراهيم مذكور اثرڭ محررى اولوب روسيه اعدادى مكتبلرى پروغرامنه قبول اولنمش اصول ايله ترتيب ايله‌مشدر .

(سياحات الكبرى)

٧ سنه دور عالم سياحتنده بولنمش فضلاى عثمانيه‌دن السيد سليمان شكرى افندى حضرتلرينڭ اثرى اولوب تيزدن مطبعه‌مزده باصلوب چيقه‌جقدر .

تاريخه مستند بو سياحتنامه اناطولى ، جزاير بحر سفيد ، سوريه ، كردستان آرناوودلق ، ايران ، تركستان و بخارا ، بادكوبه‌دن وولوچيسكى‌يه دكين روسيه ، نمسه ، فرانسه ، مغرب اقصى ، جزاير ، تونس ، طرابلس غرب و خطهٔ مصريه عدن بتون هندستان و سيلان و هند چينى و پكين اورمچى‌يه دكين بتون چين اولكاسى ، كوك طومادن سمى و اومسكى اوزرى سيواستوپول و بورادن پتربورغه دكين ممتد ساحهٔ فسيحهٔ عالمدن باحث فنى و تجارى و سياسى غايت مكمل و عبرت آميز بر كتاب اولوب حجمى تقريبا بشيوز بيوك صحيفه‌يه بالغ اوله‌جقدر . هندستان و ايران و سائر محللرده دائر هر درلو رسملرى و قرن اولا سلاطيننڭ متعدد و ناديده تصويرلرى واردر . على الخصوص سلطان عبد الحميد خان ثانى حضرتلرينڭ ١٥ ياشنده‌كى رسملرى ايله جلوسلرى زماننده‌كى ٣٨ ياشنده آلنمش رسملرى دخى مندرجدر .

Татар.
4-761

ترجمهٔ حالم

یاكه باشــمه كالنلر .

عبد الرشید افندی ابراهیموفنڭ ترجمهٔ حالنه عائد اولوب اثرڭ لطافتی و نفاستی ایله برابر مندرجاتی غایت لذیذ بر لسان ایله یازلمش اولدیغندن قارئین كرامه توصیه اولنور . برده كتابه عبد الرشید افندی‌نڭ اڭ صوڭ دفعه آلنمش رسمی علاوه اولونمش‌در . اثر ایكی جلدن عبارت اولوب تقریبا ٣٠٠ صحیفه اوله‌جقدر . شمدی برنجی جلدی طبع اولنوب تمام اولمق اوزره‌در .

قیمتی ٣ روبله‌در . برنجی جلدینی اوچ روبله ویروب آلانلره ایكنجی جلدی وقتنده كوندریله‌جكدر . ایكنجی جلدده صاحب ترجمه‌نڭ نامق كمال بك ، معلم ناجی ، جمال الدین افغانی ، ابو نظاره ، شمس الدین سامی ، شهاب الدین المرجانی ، حسن حسنی الطویرانی ، باغالییوف ، لیف طولستوی كبی مشاهیر عصر ایله ملاقات ، مناسبات و مكاتباتی شرح و تفصیلی ایله درج اولنوب بعض ذوات كرامڭ كندی ال یازیلرینڭ كلیشه ایله تقلیدی و رسملری دخی بولنه‌جقدر .

چوبان یلدزی

بوندن بر قاچ سنه اقدم عبد الرشید افندی‌نڭ اڭ برنجی دفعه میدان كتابته داخل اولدیغی زمان یازدیغی بر اثر اولوب روسیه‌نڭ احوالی و اقوامنه دائر آثار مهمه‌دندر .

بو اثر بوندن ١٠ سنه مقدم استانبولده غیر رسمی طبع اولونمشدی شمدی ایكنجی دفعه و بعض اصلاحات ایله یڭی‌دن طبع اولوندی . فیئاتی ٢٥ قپك‌در .

Адресъ:

С-Петербургъ Глазовская 12. Контора типогрфіи А. Ибрагимова.

5
1

Н Татар
4-761.
1-1454030